

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	18. Realismus - architektura
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Dějiny výtvarné kultury
Ročník	3.
Obor, Kód	Grafický design, 82-41-M/05
Anotace	Tato prezentace by měla sloužit jako textová a obrazová podpora výuky dějin výtvarné kultury. Seznamuje žáka s architekturou realismu, její charakteristikou a nejvýznamnějšími stavbami.
Autor	MgA. Anna Horníčáková
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Žák bude schopen charakterizovat architekturu realismu a pojmenovat významné stavby a jejich architekty.
Klíčová slova	Realismus, architektura, novorenesance
Druh výukového zdroje	prezentace
Typ interakce	výklad
Cílová skupina	žák
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	15 - 18
Datum vytvoření	30.4.2013

Realismus -architektura

V architektuře pokračoval **historismus**, novogotiku vystřídala **NOVORENESANCE**:

- Čerpala vzory z rané a klasické renesance
- Byla spojena s **velkým rozmachem stavebního podnikání** v tzv. zakladatelském období kapitalismu
- synonymum **měšťanství** (estetický názor, že jako sloh měšťanství může umělecky i prakticky splnit požadavky moderní architektury)

Francie

Během druhého císařství z podnětu Napoleona III :

- **dochází k velkolepé přestavbě Paříže** podle projektu prefekta Q.E.Hausmanna - vznikají široké bulváry a památné stavby - př. je **Elysejský palác** a dostavba **Louvru** v eklektickém slohu s převahou novobarokních prvků
- **je založen tzv. Boulogneský /bouloňský/ lesík**
- v duchu novobaroka s prvky novorenesance je projektována **pařížská Opera** = architektem je **Charles Garnier**

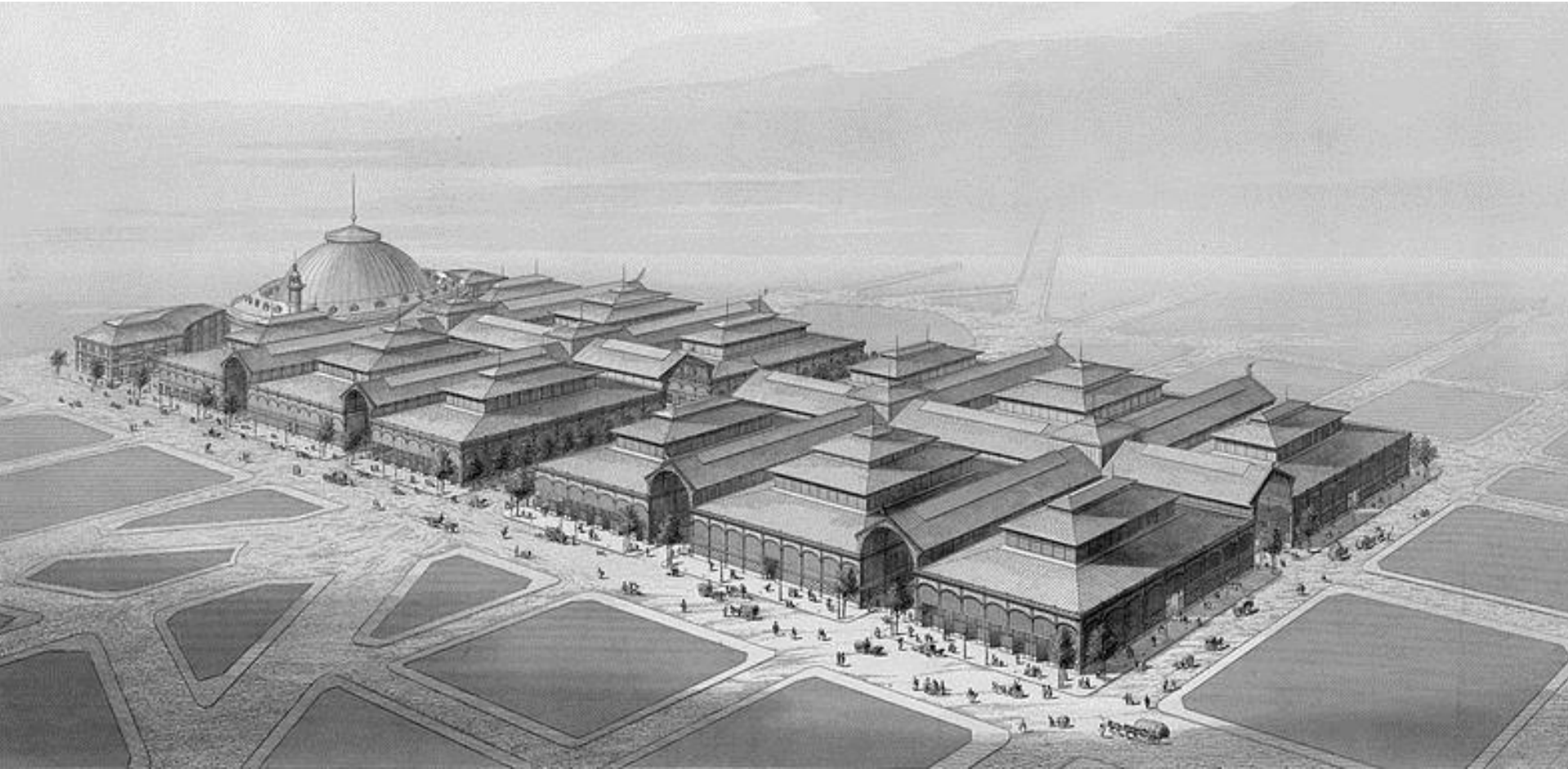
Architekt: Charles Garnier
Pařížská opera, 1861-74

Francie

- *Železo = materiál vyjadřující potřeby doby*
- začínají se objevovat **stavby ze železa**- příkladem je **pařížská tržnice, palác Grand a Petit Palais** = výstavní paláce pro Světové výstavy v Paříži roku 1855 a 1867

Architekt: Victor Baltard
Pařížská tržnice, 1852-58

Gustave Eiffel
Eiffelova věž, 1889

Grand Palais

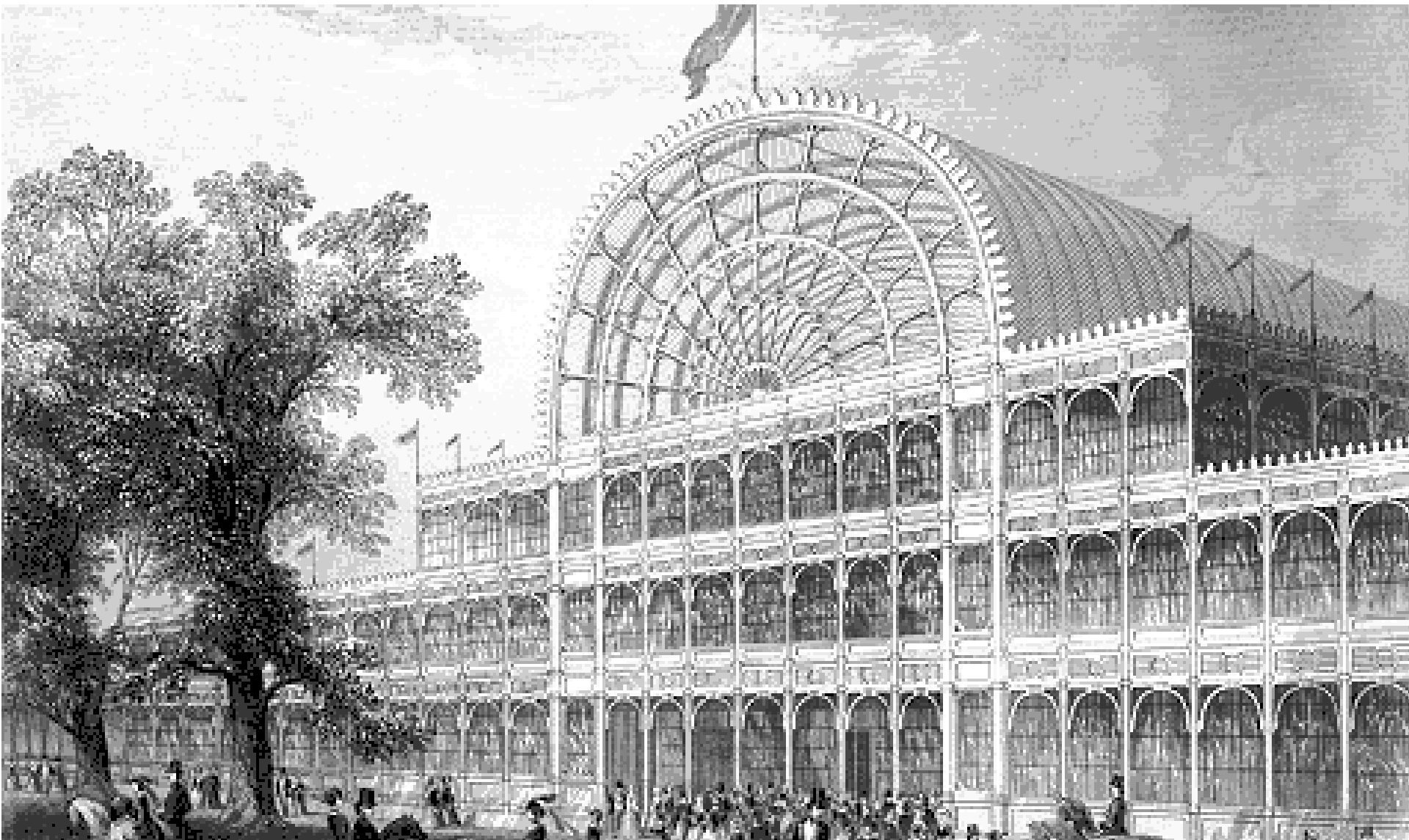
Petit Palais

Anglie

- **vliv novogotiky i v 2. polovině 19. století**
  - bohatá buržoazie dávala přednost dekorativnímu eklekticismu, v němž se mísil novogotický sloh s novorenesančním
- **Nové materiály: železo a sklo**
  - Byly poprvé použité na stavbu Křišťálového paláce pro první Světovou výstavu v Londýně roku 1851
  - Tvořil jej obrovský skleník z prefabrikovaných částí na ploše 8 hektarů
  - Architekt: Joseph Paxton (1803-1865)

Architekt: Joseph Paxton
Křišťálový palác

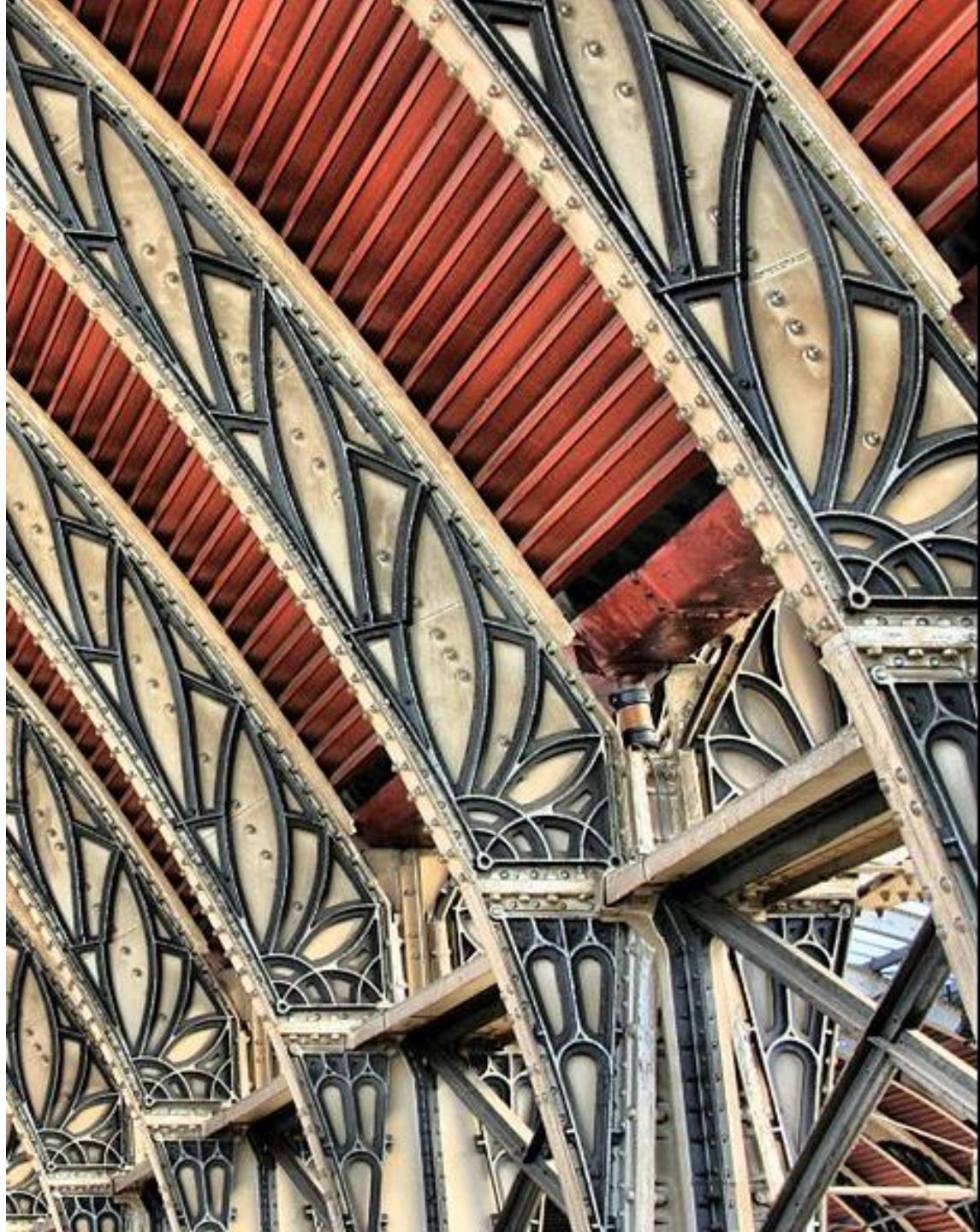

- železné konstrukce a sklo se uplatnily i při výstavbě **londýnských nádraží** *King's Cross Station* a *Paddington Station*

Paddington Station
detail konstrukce

[8]

Německo

- **GOTTFRIED SEMPER (1803-1879)**
  - teoretik a architekt novorenesance
  - studoval v Mnichově a Paříži
  - procestoval Itálii a Řecko
  - stal se profesorem v Drážďanech
  - zde navrhl : **Operu (tzv. Semperoper)**
Galerii starých mistrů v Zwingeru

Semperoper

Drážďany

Galerie starých mistrů

Zwinger, Drážďany

Rakousko

- Během panování Františka Josefa I. změnila Vídeň svou podobu
- Roku 1858 nařídil zbořit městské hradby a vybudovat široké bulváry
- Na jejich místě mohly být postaveny veřejné budovy a zřízeny sady = vznikla tak 6 km dlouhá reprezentační Ringstrasse s nejvýstavnějšími architektonickými díly hlavního města habsburské monarchie

Radnice

Ringstrasse, Vídeň

Opera

Ringstrasse, Vídeň

Univerzita

Ringstrasse, Vídeň

Parlament

Ringstrasse, Vídeň

Burgtheater (Dvorní divadlo)

Ringstrasse, Vídeň

Uměleckohistorické muzeum

Ringstrasse, Vídeň

CITACE OBRAZOVÉHO MATERIÁLU

- [1] GRYFFINDOR. Commons.wikimedia.org: **Kunsthistorisches Museum Vienna June 2006 262.jpg** [online]. 2006-09-24 [cit. 2012-04-30]. Dostupný pod licencií Creative Commons – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kunsthistorisches Museum Vienna June 2006 262.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kunsthistorisches_Museum_Vienna_June_2006_262.jpg)>.
- [2] PARIS16. Commons.wikimedia.org: **Paris Opera full frontal architecture, May 2009.jpg** [online]. 2012-05-25 [cit. 2012-04-30]. Dostupný pod licencií Creative Commons – Uveďte autora 2.0 Generic na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paris Opera full frontal architecture, May 2009.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paris_Opera_full_frontal_architecture,_May_2009.jpg)>.
- [3] PARIS16. Commons.wikimedia.org: **Halles de Paris, 1863.jpg** [online]. 2011-01-03 [cit. 2012-04-30]. Dostupný pod licencií Public Domain na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Halles de Paris, 1863.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Halles_de_Paris,_1863.jpg)>.
- [4] MONNIAUX, David. Commons.wikimedia.org: **Tour Eiffel 3c02660.jpg** [online]. 2005-10-02 [cit. 2012-04-30]. Dostupný pod licencií Public Domain na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tour Eiffel 3c02660.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tour_Eiffel_3c02660.jpg)>.
- [5] WILL, Robert. Commons.wikimedia.org: **PanoramiqueGrandPalais-3600.jpg** [online]. 2009-09-08 [cit. 2012-04-30]. Dostupný pod licencií Creative Commons – Uveďte autora 2.5 Generic na WWW: <<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:PanoramiqueGrandPalais-3600.jpg>>.
- [6] RIANBOT. Commons.wikimedia.org: **RIAN archive 118448 Musee des Beaux-Arts in Paris.jpg** [online]. 2012-05-15 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií Creative Commons – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RIAN archive 118448 Musee des Beaux-Arts in Paris.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:RIAN_archive_118448_Musee_des_Beaux-Arts_in_Paris.jpg)>.
- [7] QUADELL. Commons.wikimedia.org: **Crystal Palace.PNG** [online]. 2005-03-13 [cit. 2012-04-30]. Dostupný pod licencií Public Domain na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Crystal Palace.PNG](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Crystal_Palace.PNG)>.
- [8] FILEUPLOADBOT. Commons.wikimedia.org: **Paddington Station, London (2631910930).jpg** [online]. 2013-04-24 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií Creative Commons – Uveďte autora 2.0 Generic na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paddington Station, London %282631910930%29.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paddington_Station,_London_%282631910930%29.jpg)>.

- [9] FOTOTRAVEL. Commons.wikimedia.org : **Dresden - Semperoper.jpg** [online].2011-09-23 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dresden - Semperoper.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dresden_-_Semperoper.jpg)>.
- [10] INGERSOLL. Commons.wikimedia.org : **Dresden-Zwinger-Courtyard.11.JPG** [online].2005-08-30 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií **public domain** na WWW: <<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dresden-Zwinger-Courtyard.11.JPG>>.
- [11] WERNER,Berthold. Commons.wikimedia.org : **Rathaus Vienna June 2006 165.jpg** [online].2007-10-13 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rathaus Vienna June 2006 165.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rathaus_Vienna_June_2006_165.jpg)>.
- [12.] ZYANCE. Commons.wikimedia.org : **Oper z01.JPG** [online].2007-04-06 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií **Creative Commons** – Uveďte autora 2.5 Generic na WWW: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Oper_z01.JPG>.
- [13] DBENZHUSER. Commons.wikimedia.org : **Univie.jpg** [online]. 2006-03-05 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií **Creative Commons** – Uveďte autora - Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW: <<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Univie.jpg>>.
- [14] GRYFFINDOR. Commons.wikimedia.org : **Parlament Vienna June 2006 183.jpg** [online]. 2006-10-18 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií **Creative Commons** – Uveďte autora- Zachovejte licenci 3.0 unported na WWW: <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Parlament Vienna June 2006 183.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Parlament_Vienna_June_2006_183.jpg)>.
- [15] PANORAMAFOTOSNET. Commons.wikimedia.org : **Burgtheater-Wien-März-2008.jpg** [online].2008-05-06 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií **public domain** na WWW: <<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Burgtheater-Wien-M%C3%A4rz-2008.jpg>>.
- [16] MIEHS. Commons.wikimedia.org : **Kunsthistorisches Museum.jpg** [online]. 2011-04-14 [cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencií **Creative Commons** – Uveďte autora 2.0 Generic na WWW : <[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kunsthistorisches Museum.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kunsthistorisches_Museum.jpg)>.

POUŽITÁ LITERATURA

- MRÁZ, Bohumír. *Dějiny výtvarné kultury 2*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 1997. ISBN 80-85970-13-9. s. 209.
- ODEHNALOVÁ, Alena. *Vybrané kapitoly z dějin kultury*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., 1997. ISBN 80-7204-058-8. s. 212.
- ČERNÁ, Marie. *Dějiny výtvarného umění*. 1. vyd. Praha: Idea Servis, 1996. ISBN 80-85970-12-0. 193s.